

Aika: 2.12.2022 KLO 8.15-10.15

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistajat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala,
Hirvonen Tuomas	kunnanjohtaja	Vesilahti
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala, 1. vpj.
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi, 2. vpj.
~~Linnamaa Reija~~	~~strategiajohtaja~~	~~Tampere~~
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Piiparinen Pauli	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihteri	sihteri, TKS

Kutsutut:

~~Ikonen Anna Kaisa~~	~~seutuhallituksen puheenjohtaja~~	~~Tampere~~
Rissanen Ruut-Maaria	suunnittelujohtaja	Pirkanmaan liitto, 145 §
Kuusela Kaisu	seutusunnittelupäällikkö	TKS, 145 §
Periviita Mika	joukkoliikennejohtaja	Tampere, 146 §

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

144 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
145 § KATSAUS ENERGIAAN LIITTYVÄÄN SUUNNITTELUUN / PIRKANMAAN LIITTO	4
146 § JOUKKOLIIKENTEEN VYÖHYKEMALLIEN KEHITTÄMINEN	6
147 § KUNTAJOHTAJIEN TYÖSKENTELYN KEHITTÄMINEN JA VUODEN 2023 KOKOUSOHJELMA....	7
148 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT.....	9
149 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET	10
150 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	11

144 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Osakkeen strategia ja järjestämistapa	SIPA jatkaa valmistelua KJK:ssa käydyin ohjaavan keskustelun mukaisesti	TKS
Liikenteen automaatio, teknologiat ja digitaalisuus, lähetekeskustelu	LJ jatkaa valmistelua KJK:ssa käydyin ohjaavan keskustelun mukaisesti	TKS
Elinkeinojen seudulliset kehittämissyöhykkeet, hankkeen tilannekatsaus	MASTO jatkaa valmistelua KJK:ssa käydyin ohjaavan keskustelun mukaisesti	TKS
Kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet ja talousarvio vuodelle 2023	Seutuhallituksen käsittelyssä 30.11.	TKS

Liitteet:

Väestö- ja työllisyyskatsaus lokakuu 2022.

Muistio 18.11.2022

145 § KATSAUS ENERGIAAN LIITTYVÄÄN SUUNNITTELUUN / PIRKANMAAN LIITTO

Seutujohtaja Päivi Nurminen

Seutustrategian laadinnan yhteydessä seutukeskusteluun nousi energia-
teema, mm. uudistuvat energiamuodot, alueen energiaomavaraisuus ja
energiainfra. Teemaa on käsitelty myös rakennesuunnitelman päivitys-
prosessin yhteydessä sekä energiavaltaisen teollisuuden houkuttelun
näkökulmasta. Koska kuntayhtymällä ei ole resursseja tarkastella tee-
maa seudullisena hyödynnetään maakuntaliiton energiatyötä.

Suunnittelujohtaja Ruut-Maaria Rissanen

Pirkanmaan liitossa on käynnissä uuden energiateeman laadinta.
Energiateemaa käsitellään myös luonnosvaihetta lähestyvässä vaihe-
maakuntakaavassa. Työt linkittyvät vahvasti toisiinsa.

Pirkanmaan energiateeman tavoitteena on luoda selkeät suuntaviivat
maakunnan energijärjestelmän kehittämiseksi yhdistämällä kansainvä-
lliset ja kansalliset raamit pirkanmaalaiseen toimintaympäristöön. Ener-
giateema tarkentaa maakuntaohjelman ja Pirkanmaan vähähiilisyys-
tiekartan tavoitteita ja ohjaa niiden toimenpianoa. Ennen kaikkea strate-
gia määrittelee selvästi Pirkanmaan strategiset painotukset energiamur-
roksessa ja antaa siten perustan kunta- ja maakuntatasolla tehtävälle
poliittiselle päätöksenteolle ja kannanmuodostukselle. Konkreettisem-
malla tasolla energiateema tukee tarkoituksenmukaista maankäytön
suunnittelua ja ohjausta, sekä ohjaa maakunnan kehittämistoimia ja ra-
hoitusta.

Maakuntahallituksen ympäristö- ja ilmastojohto linjasi keväällä 2022
energiateeman tavoitteiksi

- mahdollistaa Pirkanmaan hiilineutraalius
- varmistaa Pirkanmaan energijärjestelmän toiminta- ja huoltovar-
muus
- irrottaa maakunta venäläisestä tuontienergiasta
- vahvistaa aluetaloutta ja energiaan liittyvää TKI-toimintaa
- varmistaa energiamurroksen oikeudenmukaisuus ja kustannuste-
hokkuus
- parantaa Pirkanmaan energiatehokkuutta
- päästä edellä mainittuihin tavoitteisiin luonnon monimuotoisuutta
heikentämättä

Strategian liitteeksi laaditaan lisäksi vaikutustenarviointi biokaasun, au-
rinkosähkön ja tuulivoiman lisäämisestä Pirkanmaalla sekä näiden tuo-
tantomuotojen aluetalous-, työllisyys- ja ympäristövaikutuksista. Nämä
kolme tuotantomuotoa on valittu lähempään tarkasteluun siksi, että

niiden osuus Pirkanmaan energiantuotannosta on strategian laatimishetkellä verrattain pieni, mutta niihin kohdistuu nykyistä suurempia odotuksia ja tavoitteita sekä maakunnan sisällä että kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Energiastrategia on tulossa lausuttavaksi lähiviikkoina.

Käynnissä oleva vaihemaakuntakaavoitus käsittelee teemoinaan energiaa ja elonkirjoa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on täydennetty nähtävilläolon jälkeen ja energian osalta vaihemaakuntakaavan selvityksissä tullaan tarkastelemaan seuraavia aihekokonaisuuksia:

- Tuulienergia, ml. seuraavat erilliselvitykset
  - tekninen sijaintiselvitys
  - lentoesterajoitus selvitys
  - näkyvyys- ja maisemaselvitys sekä valokuvasoitteet
  - arkeologisen potentiaalin selvitys
- Turvetuotanto ja valuma-alueet
- Aurinkoenergia
- Bioenergia
  - Luonnonvaraterminaalit
  - Biokaasu
- Vedyn käyttöpotentiaali
- Sähköverkon kehitystarpeet

Vaihemaakuntakaavan luonnoksen on tarkoitus tulla lausuttavaksi kevään aikana.

Suunnittelujohtaja Ruut-Maaria Rissanen selostaa asiaa kokouksessa.

Kuntajohtajakokous 2.12.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää

että Rakennesuunnitelman 2040 päivityksessä hyödynnetään Pirkanmaan energiastrategiaa.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

146 § JOUKKOLIIKENTEN VYÖHYKEMALLIEN KEHITTÄMINEN

Joukkoliikennejohtaja Periviita 4.11.2022

Kuntajohtajakokous käsitteli joukkoliikenteen vyöhykemallin kehittämistä kokouksessaan 4.11.2022 alla olevalla esittelyn pohjalta. Valmistelu on jatkunut kokouksessa saadun palautteen pohjalta. Valmistelulannetta ja lausuntopyyntöä esitellään kuntajohtajien kokouksessa 2.12.2022.

Nyssi tekee parhaillaan selvitystä tulevaisuuden lippujärjestelmän vyöhykemallista. Nykyisen kuuden maksuvyöhykkeen mallille on tunnistettu vaihtoehtoja yhdistelemällä nykyisiä vyöhykkeitä 1-4 vyöhykkeen malleiksi. Yhden vyöhykkeen mallia kutsutaan tasataksaksi eli matkan hinta on kaikilla matkoilla matkan pituudesta riippumatta sama.

Vastaavia vyöhykejärjestelmien kehittämistoimenpiteitä on toteutettu viime aikoina mm. Lahdessa siirrytään 10 vyöhykkeestä 4 vyöhykkeeseen 2023 vuoden alussa. Jyväskylän seutu on linjannut siirtyvänsä neljästä vyöhykkeestä kahteen kesäkuussa 2023. HSL on parhaillaan selvittämässä nykyisen neljän vyöhykkeen mallin yksinkertaistamista tasataksamalliksi tai 2-3 vyöhykkeen malleiksi vuoden 2024 alusta.

Lähtökohtana vyöhykejärjestelmän kehittämiseksi on lisätä lippujärjestelmän helppokäyttöisyyttä ja ymmärrettävyyttä. Vyöhykeselvityksessä tarkastellaan erilaisten vyöhykemallien vaikutuksia asiakkaiden arkeen sekä vyöhykevaihtoehtojen taloudellisia vaikutuksia kunnille.

Tampereen pormestariohjelmassa 2021-2025 todetaan, että valtuustokauden alussa etsitään ratkaisu tasataksan käyttöönotolle Teiskon alueella. Hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisesti ei ole mahdollista käsitellä Teiskon aluetta eri tavalla kuin muita vastaavalla sijainnilla olevia alueita kaupunkiseudulla mutta koko seudulla käyttöönotettava tasataksamalli toteuttaisi tasataksan myös Teiskon alueelle.

Selvitystyön alustavat tulokset ovat valmistuneet ja joukkoliikennejohtaja Periviita esittelee niitä kokouksessa.

Kuntajohtajakokous 2.12.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

merkitä tilannekatsauksen tiedoksi ja

Päätös.

käy ohjaavan keskustelun asian jatkovalmistelusta.
Päätösehdotus hyväksyttiin.

147 § KUNTAJOHTAJIEN TYÖSKENTELYN KEHITTÄMINEN JA VUODEN 2023 KOKOUSOHJELMA

Seutujohtaja Nurminen 25.11.2022

Kuntajohtajakokousten työskentelyä on kehitetty itsearviointin ja yhteiskeskustelujen kautta. Työskentelyn kehittäminen on Korona-vuosia lukuunottamatta ollut vuosittain jossain muodossa esillä. Säännöllinen tyytyväisyysmittaus on tarkoitus aloittaa vuonna 2023.

Työskentelytavat ovat toimikausien aikana vakiintuneet ja työ nojaa aikaisempaa selkeämmin seutustrategian toimeenpanoon. Säännöllisten kokousten lisäksi toimintamuotoja ovat olleet työpajat ja yhteiskokoukset seutuhallituksen kanssa sekä työ- ja tutustumismatkat. Pyynnöstä on lisätty kokouksiin ns. lähete keskustelut hankkeiden käynnistysvaiheeseen sekä varattu BusinessTampereen valmisteltavaksi kolme-neljä kokousta. 2021 aloitettiin ns. pyöreän pöydän kokoukset, jotka tukivat pääosin uuden strategian laadintaa ja seutuyhteistyön Pirkanmaa-suhteen määrittelyä. Kokouksia on pidetty Korona-aikana etänä ja myöhemmin pääosin läsnä.

Uuden strategiakauden alussa on hyvä arvioida kuntajohtajakokouksen kypsyysastetta, jäsenten odotuksia nykymuotoisen ja tasaisen työskentelyn jatkamisesta tai käytännön ehdotuksia sen nostamisesta uudelle tasolle. Menettely voidaan tehdä omana työnä tai hankkia ulkopuolinen sparraava konsultti.

Viime aikoina on myös lisääntynyt Pirkanmaan muiden kuntien kiinnostus kaupunkiseutuyhteistyötä kohtaan. Ratkaisun pääperiaate on kirjattu uuteen seutustrategiaan, mutta sen toimeenpano kaipaa tarkennusta; Kenellä on asiassa puhevalta, mitä kautta aloitteet käsitellään, keitä linjaus sitoo, toimitaanko proaktiivisesti vai reagoiden. Tämäkin asia tulee sopia yhdessä.

Vuoden 2023 kokoukset

10.1 Hallitusten työpaja Rasun tavoitteista, Teams

13.1. Joukkoliikenteen kehityskuvatyön raporttiluonnos

27.1. Rasun tavoitteiden toteaminen ja kokoamisvaiheen käynnistys

10.2., 24.2., 10.3., 24.3., 6.4., 21.4., 5.5, ~~18.5.~~ 19.5. matkakokous (sovietaan uusi ajankohta), 2.6., 16.6.

26.4 Yhteiskokous sh:n kanssa (vuoden 2024 raami ja rasun päätökset)

Heinäkuussa ei kokouksia.

(11.8.), 25.8., 8.9. PP, 22.9., 6.10., (20.10.syysloma), 3.11., 17.11., 1.12., 15.12.

Kuntajohtajakokous 2.12.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää

Keskustella kuntajohtajakokouksen kehittämisestä ja sopia arvioinnin toteuttamistavan ja

tarkistaa vuoden 2023 kokousohjelman.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

148 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtaja

Kuntajohtajat

149 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET

10.00-10.15

Vuoden 2022 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15.

18.11.,

TAE2022 päätös

Liikenteen automaatio, teknologiat ja digitaalisuus

Osakkeen strategia ja järjestämistapa

2.12.,

Maakunnallinen energiastrategia ja maakuntavaihekaavan (energia ja elonkirjo) tilannekatsaus

JKL vyöhykkeet

KJKn kehittämisteema

15.12. Seutufoorumi

16.12. Teams

Rasu, tavoitteet hyväksyntä

Green deal -valmistelutilanne

Kansainvälistymisteema

EU-yhteystoiminta

Tampere International House

Vuoden 2023 kokoukset

Hallitusten työpaja Rasun tavoitteista 10.1.2023, Teams

13.1.,

Joukkoliikenteen kehityskuvatyön raporttiluonnos

Pyöräliikenteen pääverkon kehittämistarpeet

Rasun sisällöt: asuminen/viherverkko/elinvoima

27.1.

Rasun tavoitteiden toteaminen ja kokoamisvaiheen muotoilu

10.2., 24.2., 10.3., 24.3., 6.4., 21.4., 5.5, 2.6., 16.6.

Heinäkuussa ei kokouksia

(11.8.), 25.8., 8.9. PP, 22.9., 6.10., (20.10.syysloma), 3.11., 17.11., 1.12.,
15.12.

150 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.15.